

Дунё ва охираат офатларидан паноҳ сўраш

08:37 / 02 февраль 1151

وَعَدَيْ نَاكَ مَلَسَ وَهِيَ لَعْلَلِ لِي لَصَدِّ لِي لَوُسْرَ نَأُوهُ عُلَّ لِي ضَرَّ رَسَيْ لِي بَأَن ع
قَحْلًا وَقَرَعْلًا مَكَبُ ذُوْعًا، وَيَدَّرْتَلًا مَكَبُ ذُوْعًا، وَمَدَّ لَنَا مَكَبُ ذُوْعًا يِّنِ الْمُهْلَلِ
يَفَاتُومًا نَأُكَبُ ذُوْعًا، وَتَوَمَّلْنَا ذُنْعُنَا طَيِّشَلًا يَنْطَبَحْتِي نَأُكَبُ ذُوْعًا، وَمَرَّ لَنَا
أَغْيَدَلَاتُومًا نَأُكَبُ ذُوْعًا، أَرْبُومَ كَلِي بَس.

Абу Ясар розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам «Аллоҳим! Албатта, мен Сендан бир нарса босиб қолишидан паноҳ сўрайман. Сендан баланд жойдан қулашдан паноҳ сўрайман. Сендан ғарқ бўлишдан, куйишдан ва ўта қариликдан паноҳ сўрайман. Сендан ўлим олдидаги шайтоннинг бузғунчилигидан паноҳ сўрайман. йўлингдан орқага қочиб ўлишдан Сендан паноҳ сўрайман. Бир нарса қақиб ўлишдан Сендан паноҳ сўрайман», деб дуо қилар эдилар».

Шарҳ: Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам бу дуода аввалги ҳадисларда келмаган бир неча нарсалардан паноҳ сўрамоқдалар.

«Албатта, мен Сендан бир нарса босиб қолишидан паноҳ сўрайман».

Бунда шифт, девор ёки бошқа бирор нарса остида қолиб, ҳалок бўлиш кўзда тутилган.

«Сендан баланд жойдан қулашдан паноҳ сўрайман».

Бунда тоғ, том ва шунга ўхшаш баланд жойдан йиқилиб, ўлиш кўзда тутилган.

«Сендан ғарқ бўлишдан, куйишдан ва ўта қариликдан паноҳ сўрайман».

Сувга ғарқ бўлиб ёки оловда куйиб ўлиш ҳам фавқулодда мусибат ҳисобланади. Юқорида зикр қилинган фалокатли ўлимлар шаҳидлик ҳукми деб аталган бўлса ҳам, улардан паноҳ сўралишининг ҳикмати тўсатдан бўлгани учун баъзи сабрсизликка ўхшаш ноқулай ҳолатларнинг юзага келиб қолиши хафви борлигида экан.

Шунингдек, ўта қариб, бошқаларга оғирлиги тушиб қолиш ҳам паноҳ сўраладиган ҳолатлардан ҳисобланади. Аллоҳ таоло бундан ҳам барчамизни сақласин.

«Сендан ўлим олдидаги шайтоннинг бузғунчилиги» дейилганда унинг бандада умидсизлик уйғотиши, қазога рози бўлишдан тўсиши, ўлимни ёмон кўришга чорлаши, тавбадан бош тортишга чақириши каби ўлим олдидан содир бўладиган мўмин кишига тўғри келмайдиган салбий ҳолатларга чорлаши кўзда тутилган.

Албатта, бундай нарсалардан паноҳ сўраб туриш лозим. Уламоларнинг таъкидлашларича, шайтон ва унинг аскарлари кишига унинг ўлими олдидан ёпишгани каби қаттиқ ёпишмас экан. «Агар буни ҳозир қўлдан чиқарсак, бутунлай қутулиб кетади», деган хаёлда осилар экан.

«Йўлингдан орқага қочиб ўлишдан Сендан паноҳ сўрайман».

Йўлдан орқага қочишни уламолар диндан қайтиб, муртад бўлиш, Аллоҳ таолонинг зикридан юз ўгириш ва душманга рўпара бўлганда қочиш каби нарсалар, деб айтганлар.

«Бир нарса чақиб ўлишдан Сендан паноҳ сўрайман».

Аллоҳ таолодан заҳарли ҳайвонлар, ҳашаротларнинг чақиши каби мусибатлардан ҳам паноҳ сўраш керак экан.

Албатта, зикри ўтган нарсаларнинг Набий соллаллоҳу алайҳи васалламдан содир бўлиши амримаҳол. Аммо уларнинг ушбу дуода келиши уммат учун таълимдир.

«Ҳадис ва ҳаёт» китобининг 35-жузи

Ўзбекистон Республикаси Дин ишлари бўйича қўмитанинг 2023 йил 2 августдаги 02-07/6202-рақамли хулосаси асосида тайёрланди.